

УДК 338

Н. О. Шишпанова,
к. е. н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет
ORCID ID: 0000-0001-8347-5682

DOI: 10.32702/2306-6792.2019.21.56

НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ УКРАЇНИ

N. Shyshpanova,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance,
Banking and Insurance, Mykolayiv National Agrarian University

AREAS OF ACTIVIZATION OF INVESTMENT ACTIVITY OF INSURANCE COMPANIES OF UKRAINE

Інвестиції є джерелом розвитку підприємств, страхових компаній, окремих галузей та економіки загалом. В умовах обмеженості ресурсів одним із головних джерел формування капіталу страхової компанії є саме інвестиційна діяльність. Тому особливо важливим є дослідження тенденцій та напрямів активізації інвестиційної діяльності страхових компаній України.

Метою статті є обґрунтування теоретичних і розробка практичних рекомендацій щодо напрямів активізації інвестиційної діяльності страхових компаній України.

Розглянуто інвестиційні можливості вітчизняних страхових компаній на основі аналізу обсягів сформованих ними страхових резервів за видами протягом 2017—2019 рр., які є основним джерелом формування інвестиційного доходу. Встановлено, що страхові компанії змінили свої пріоритети інвестування в банківські установи через високий ризик втрати коштів, внаслідок цього напрями інвестування страховиків перейшли до облігацій внутрішньо державної позики.

Визначено, що роль страхового ринку величезна в питанні формування інвестиційних ресурсів, бо страхові компанії акумулюють довгострокові фінансові ресурси, які безпосередньо можуть бути використані в економіці.

Запропоновано напрями удосконалення інвестиційної діяльності страхових компаній з позиції самих страховиків, з позиції держави та з позиції клієнтів страхових компаній. Відмічено, що важливим напрямом у сфері регулювання інвестиційної діяльності вітчизняних страховиків є запровадженні Нацкомфінпослуг нових вимог щодо інвестиційної діяльності страхових компаній України. Доведено, що дотримання цих вимог удосконалисть систему пруденційного нагляду, сприятиме підвищенню рівня капіталізації, фінансової стійкості та стабільності страховиків, забезпечить запобігання неплатоспроможності, посилить захист прав споживачів фінансових послуг та довіру страховальників до страхових компаній та дозволить регулятору мати реальну картину фінансового стану та платоспроможності страховиків.

Investments are a source of development for enterprises, insurance companies, individual industries and the economy as a whole. In conditions of limited resources, investment activity is one of the main sources of capital formation of an insurance company. Therefore, it is especially important to study trends and trends of activation of investment activity of insurance companies of Ukraine.

The purpose of the article is to substantiate theoretical and develop practical recommendations on directions of activation of investment activity of insurance companies of Ukraine.

The investment opportunities of domestic insurance companies are considered on the basis of the analysis of the volume of insurance reserves formed by them by types during 2017—2019, which are the main source of formation of investment income. It was found that insurance companies changed their priorities for investing in banking institutions because of the high risk of loss of funds, as a result of which the directions of investing insurers switched to government bonds.

It is determined that the role of the insurance market is huge in the formation of investment resources, because insurance companies accumulate long-term financial resources that can be directly used in the economy.

The directions of improvement of investment activity of insurance companies from the position of the insurers themselves, from the position of the state and from the position of clients of the insurance companies are offered. It is noted that an important trend in the sphere of regulation of investment activity of domestic insurers is the introduction of new requirements for the investment activity of insurance companies of Ukraine by the National Financial Services Commission. Observance of these requirements will improve the system of prudential supervision, will increase the level of capitalization, financial stability and stability of insurers, ensure the prevention of insolvency, strengthen the protection of consumers of financial services and the confidence of insurers in insurance companies and will allow the regulator to have a real estate status.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, страхова інвестиційна діяльність, страхові резерви.

Key words: investments, investment activity, insurance investment activity, insurance reserves.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Інвестиції та інвестиційна діяльність завжди знаходились у центрі уваги економічної науки. Адже, як відомо, інвестиції є джерелом розвитку підприємств, страхових компаній, окремих галузей та економіки загалом. Значна роль у припливі інвестицій в національну економіку відводиться страховим організаціям [9]. Це пов'язано з тим, що страхові компанії можуть використовувати для інвестування залучені в якості страхових внесків фінансові ресурси, що знаходяться в їх розпорядженні. Водночас інвестиційна діяльність виступає досить важливою складовою, яка дає змогу отримати додаткові прибутки для успішного здійснення основної діяльності страховика. Так, в умовах обмеженості ресурсів одним із головних джерел формування капіталу страхової компанії є саме інвестиційна діяльність. На сьогодні існує ряд проблемних питань, що стосуються діяльності страховика, пов'язаною з активізацією інвестиційної діяльності. У вказаному контексті, особливо важливим є дослідження тенденцій та напрямів активізації інвестиційної діяльності страхових компаній України.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питання щодо інвестиційної діяльності страхових компаній стали предметом наукового дослідження значного кола вчених, а саме:

Василенко А.В. [2], Майданченко І.В. [4], Соловйової О. [14], Поплавського О.О. [9], Рекуненко І.І. [13], Мілошевич Н.В. [5], Пікуса Р. [8] та ін. Не зменшуючи важливість отриманих наукових результатів, необхідно відмітити, що проблематика дослідження нововведень та нових вимог до інвестиційної діяльності страховиків потребує подальшого дослідження. З огляду на це актуальним є дослідження напрямів активізації інвестиційної діяльності страхових компаній.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є обґрунтування теоретичних і розробка практичних рекомендацій щодо напрямів активізації інвестиційної діяльності страхових компаній України.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

На сьогодні страхування є одним із стратегічних секторів національної економіки. Страхові компанії акумулюють довгострокові фінансові ресурси, які безпосередньо можуть бути використані в економіці [4]. У розвинених країнах світу інвестиції від страхування є рушійною силою економічного зростання, джерелом фінансування економіки країни та отримання значних прибутків страховими компаніями. Розвиток страхових компаній, збільшення обсягів акумульованих ними фінансових ресурсів створюють сприятливі умови для розвит-

Таблиця 1. Категорії активів, визначених ст. 31 Закону України "Про страхування" [12], для представлення страхових резервів

Категорії активів	Активи, млн грн			Структура активів, %	
	2017 р.	I півріччя 2018 р.	I півріччя 2019 р.	I півріччя 2018 р.	I півріччя 2019 р.
Активи, визначені ст. 31 Закону України «Про страхування», у тому числі:	36084,6	36269,0	42729,1	100,0	100,0
1) грошові кошти на поточних рахунках	2757,4	2662,6	2935,8	7,3	6,9
2) банківські вклади (депозити)	12238,2	12768,3	14430,1	35,2	33,8
3) банківські метали	39,9	37,8	32,7	0,1	0,1
4) нерухоме майно	2655,1	2659,0	3778,3	7,3	8,8
5) акції	6653,6	5720,0	4697,1	15,8	11,0
6) облігації	898,3	801,3	658,4	2,2	1,5
7) іпотечні сертифікати	88,2	83,7	5,3	0,2	0,0
8) цінні папери, що емітуються державою	6572,1	6517,1	8842,6	18,0	20,7
9) права вимоги до перестраховиків	4054,5	4897,5	5811,0	13,5	13,6
10) інвестиції в економіку України за напрямами, визначеними Кабінетом Міністрів України *	99,9	91,2	1505,7	0,3	3,5
11) кредити страхувальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з Національним банком України	13,8	15,0	20,2	0,041	0,05
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників, що використовуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України	0,1	0,1	0,1	0,0003	0,0002
13) готівка в касі	14,4	15,4	11,9	0,04	0,03

Джерело: складено і розраховано за даними [7; 6].

ку економіки тому, що страхові фонди спрямовуються на інвестування різноманітних виробничих та соціальних об'єктів. Водночас у багатьох країнах страхові компанії є найважливішими інституційними інвесторами, що ефективно здійснюють розміщення коштів і управління активами.

Розмаїття визначень понять "інвестиції" та "інвестиційна діяльність" у вітчизняній та закордонній літературі значною мірою пояснюється широтою сутнісних рис цієї доволі складної економічної категорії. Закон України "Про інвестиційну діяльність" (ст. 1) визначає інвестиції як усі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект [10]. У статті 2 вказаного Закону подано таке визначення: "Інвестиційною діяльністю є сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій" [10].

З позиції страхування розглядає інвестиційну діяльність О. Соловйова. На думку автора, під інвестиційною діяльністю страхової компанії варто розглядати діяльність, яка полягає у реалізації інвестиційної стратегії страховика на регіональному, національному та міжнародному ринках, що базується на плануванні, формуванні та вкладанні вільних грошо-

вих коштів в активи, які забезпечують позитивний фінансовий результат, здійснення якого базується на ринкових принципах і пов'язано з факторами часу, ризику і ліквідності [14, с. 70].

Підтримуємо думку А.В. Василенко стосовно того, що інвестиційна діяльність страхових компаній як сукупність дій щодо реалізації інвестицій віддзеркалює інвестиційну функцію страхування, має галузеву специфіку і тісний взаємозв'язок зі страховими операціями [2, с. 11].

Виходячи з трактування поняття "інвестиційна діяльність страхових компаній" різними науковцями, можна сказати, що інвестиційна діяльність страхової компанії — це цілеспрямоване вкладення тимчасово вільних коштів (страхових резервів, резервів попереджувальних заходів, власного капіталу страхових організацій) на певний строк, в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності з метою отримання прибутку та (або) досягнення іншого корисного ефекту для виконання страхових зобов'язань перед клієнтами.

Переконанні, що інвестиційна діяльність має значний вплив на фінансовий стан самих страхових компаній. За рахунок інвестування страхових резервів відбувається зростання власних коштів, що дає змогу знизити обсяг залучення зовнішніх джерел фінансування. Окрім того, інвестиційний дохід може стати джерелом приросту особистого капіталу стра-

Таблиця 2. Інвестицій страхових компаній в економіку України

Показники	2015 р.	2016 р.	2017 р.	9 місяців 2018 р.	9 місяців 2019 р.
Інвестиції страхових компаній в економіку України за напрямками, визначеними КМУ, млн грн	0,9	31,9	99,0	91,2	1505,7
в т. ч.					
- розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо-та енергозберігаючих технологій	0,4	2,1	3,0	3,0	236,5
- розвиток інфраструктури туризму	0,5	29,8	30,7	22,4	54,5
- добування корисних копалин	-	-	-	-	0,1
- будівництво житла	-	-	5,8	5,8	1038,1
- розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг	-	-	53,2	53,8	73,5
- розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	-	-	6,3	6,2	103,0
Частка інвестицій СК у загальній сумі капітальних інвестицій, %	0,0003	0,009	0,02	0,04	0,64

Джерело: складено і розраховано за даними [7, 6].

ховика. Вважаємо, що завдяки добре організованій інвестиційній діяльності підвищується якість надаваних страховою компанією послуг, а також визначається місце страховика на ринку страхових послуг.

Так, у розвинутих країнах світу страхові компанії за обсягом інвестиційних вкладень перевищують загальнознаних інституціональних інвесторів — банки й інвестиційні фонди [2]. Так, прибуток від інвестицій у зарубіжних страхових компаніях становить у середньому 20—30% від сукупного доходу, у країнах СНД — 3—10%, а в Україні — 2—3% [5].

Достатній обсяг інвестиційного доходу забезпечує страховим компаніям зростаюча динаміка резервів та активів страховика. Активи страхових компаній представляють собою засоби діяльності страхової компанії до них входять основні засоби, фінансові вкладення, необоротні активи та ін. Розміщення страхових резервів здійснюється згідно зі статтею 31 Закону України "Про страхування" [12], де визначено перелік активів за відповідними категоріями (табл. 1).

Сума активів страхових компаній станом на 30.06.2019 у порівнянні з інформацією станом на 30.06.2018 р. збільшилася на 6460,1 млн грн. Варто відмітити, що на 1661,8 млн грн (або на 13,0%) збільшився обсяг активів, дозволених для представлення банківськими вкладками (депозитами), і становив 14430,1 млн грн (або 33,8% від загального обсягу активів). Розмір депозитів страховиків у державних банках в 1 півріччі 2019 року скоротився з 4,34 млрд грн до 4,21 млрд грн (у порівнянні з 1 кварталом 2019), депозити в банках з іноземним капіталом зрос-

ли з 4,64 млрд грн до 4,85 млрд грн, депозити в банках з приватним вітчизняним капіталом збільшилися з 3,91 млрд грн до 3,61 млрд грн. Тобто депозитний портфель страхових компаній диверсифікований в різних категоріях власності банків.

Загальні інвестиції страховиків у ОВДП в 1 півріччі 2019 року зросли на 35,7% до 8,84 млрд грн (20,7% від загального обсягу активів), у т.ч. у страховиків життя обсяг коштів, вкладених в цінні папери, що емітуються державою, збільшився на 27,1% і склав 5,24 млрд грн.

Проаналізувавши дані, можна зробити висновок, що більшу частину активів займають цінні папери та банківські вклади, разом вони становлять більше 60% всіх активів страхових компаній. Натомість інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України займають останні позиції. Проте слід відмітити, що на 1414,5 млн грн (або в 16 разів) збільшився обсяг активів, дозволених для представлення інвестиціями в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України, і становив 1505,7 млн грн (або 3,5% від загального обсягу активів).

Проаналізуємо частку інвестицій страхових компаній в економіку України у загальній сумі капітальних інвестицій (табл. 2).

За даними таблиці можна зробити висновок, що вкладення інвестицій страховими компаніями в економіку України має тенденцію до зростання, проте досі залишається на низькому рівні. З 2015 р. до 2017 р. їхній річний обсяг коливався від 0,9 до 99,0 млн грн, а частка у загальній сумі капітальних інвестицій — від 0,00033 до 0,64 %. Основними напрямками інве-

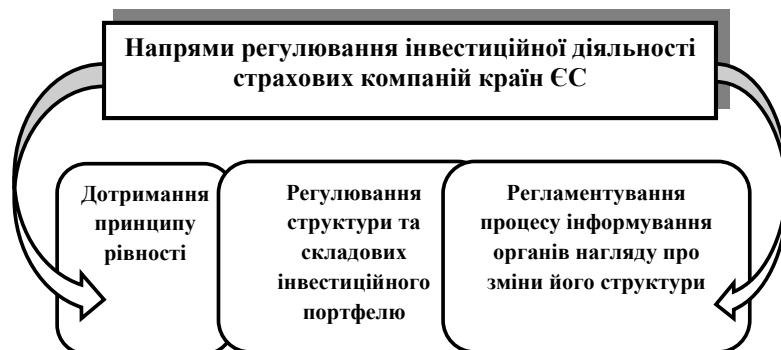

Рис. 1. Напрями регулювання інвестиційної діяльності страхових компаній країн ЄС

Джерело: побудовано автором.

ствання, що визначені КМУ були: розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій — від 0,4 млн грн до 236,5 млн грн; розвиток інфраструктури туризму — від 0,5 млн грн до 54,5 млн грн; будівництво житла — від 5,8 млн грн до 1038,1 млн грн та інші.

Відмітимо, що у країнах Європи страхова галузь є найбільшим інституційним інвестором. Саме страхові компанії є важливим постачальником необхідних інвестицій для економічного зростання. Загальна вартість інвестиційного портфелю європейських страховиків, який включає в себе вартість інвестиційного портфелю країн Євросоюзу та Великобританії у

2017 році зріс на 1,2% до 10 226 млрд євро. Зокрема у Франції, інвестиційний портфель, яким управляють страховики зріс на 3,3%, у Великобританії — на 3,5%, в Італії — на 5,1% та Швейцарії на 1,2% [1]. Варто відмітити, що таке зростання відбувається під впливом макроекономічного розвитку та ряду інших факторів, ставки грошової політики, які безпосередньо мають вплив на рівні премій, які страховики отримують для інвестування, рівні виплат, які страховики виплачують своїм клієнтам, а розвиток фінансових ринків безпосередньо впливає на ефективність їхніх активів та на престиж компаній в конкурентному середовищі.

Досвід Європи свідчить, що більшу частину інвестиційного портфелю займають інвестиції —

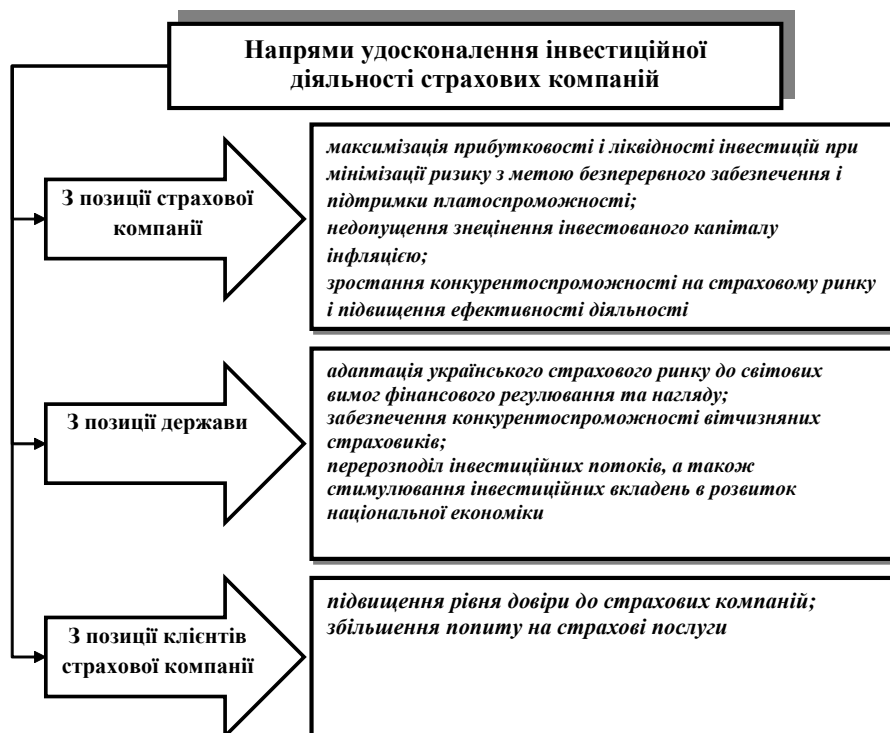

Рис. 2. Напрями удосконалення інвестиційної діяльності страхових компаній

Джерело: власні дослідження.

це 71%, на другому плані активи утримані для індексованих фондів, пов'язані з облігаціями — 27,0%, та найменша частина — це кредити — 3,6%. Серед інвестицій (активів) більша частина це облігації 64,3% та найменша частка це інші інвестиції 0,1% [1]. Отже, можна зробити висновки, що інвестиційний портфель іноземних страхових компаній зосереджено більше на інвестиціях у державу, шляхом придбання облігацій.

Зауважимо, що перебуваючи в ролі інвестора, страховик не тільки набуває додаткове джерело доходів, але й наражається на додаткові ризики [3]. Враховуючи той факт, що кошти страхових резервів не є власністю страховика, то важливого значення має державна регламентація розміщення цих резервів. У країнах Європейського Союзу регулювання інвестиційної діяльності страхових компаній здійснюється на двох рівнях: директивами ЄС та державним регулюванням всередині країни з метою захисту національних страхових компаній [8, с. 6]. На рисунку 1 нами представлені напрями регулювання інвестиційної діяльності страхових компаній країн ЄС.

Зауважимо, що страховий ринок України перебуває на етапі розвитку та інтеграції у світовий простір. Незважаючи на певні здобутки, він характеризується недоліками, наявність яких показує перспективи розвитку. Вважаємо, що основними факторами, що стримують розвиток страхового ринку України є: недосконалість нормативно-правова база; недостатність платоспроможного попиту на страхові послуги; девальвація національної валюти; недовіра до страхових компаній та інші. Функціонування страхових компаній на фінансовому ринку знаходиться в прямій залежності від рівня розвитку економічної системи, від сформованого в країні інвестиційного клімату, макроекономічної ситуації загалом [5]. За відсутності на страховому ринку привабливих інвестиційних інструментів, інвестиційна діяльність страхових компаній не буде приносити очікуваний ефект. Так, нами визначено напрями удосконалення інвестиційної діяльності страхових компаній України (рис. 2).

Вважаємо, що важливим напрямом у сфері регулювання інвестиційної діяльності вітчизняних страховиків є запровадженні Національною комісією з питань регулювання ринку фінансових послуг нових вимог щодо інвестиційної діяльності страхових компаній України. Вказані вимоги зазначені в "Положенні про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності,

прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика" затвердженого розпорядженням Нацкомфінпослуг № 850 від 07.06.2018 р. [11].

Вважаємо, що прийняття вказаного Положення та запровадження нових вимог удосконалить систему пруденційного нагляду, сприятиме підвищенню рівня капіталізації, фінансової стійкості та стабільності страховиків, забезпечить запобігання неплатоспроможності, посилить захист прав споживачів фінансових послуг та довіру страховувальників до страхових компаній та дозволить регулятору мати реальну картину фінансового стану та платоспроможності страховиків.

ВИСНОВКИ

Отже, розглянувши інвестиційні можливості вітчизняних страхових компаній на основі аналізу обсягів сформованих ними страхових резервів за видами протягом 2017—2019 рр., які є основним джерелом формування інвестиційного доходу, можна зазначити, що структура активів страховиків, спрямованих на формування резервів, потребує оптимізації управління інвестиційної діяльності. Для підвищення активізації страхової діяльності вітчизняних страховиків нами обґрунтовано напрями її удосконалення з позиції самих страховиків, з позиції держави та з позиції клієнтів страхових компаній. Вважаємо, що впровадження запропонованих заходів щодо активізації інвестиційної діяльності страхових компаній у сучасну практику господарювання дозволить поліпшити їх фінансовий стан, забезпечити фінансову безпеку та розвиток.

Література:

1. European insurance in Figures URL: <https://www.insuranceeurope.eu/insurancedata> (дата звернення: 15.10.2019).
2. Василенко А. Інвестиційна діяльність страхових компаній: стратегія та пріоритети / А. Василенко // Страхова справа. — 2014. — № 3. — С. 38—46.
3. Денисенко М. П., Токачева А. В. Інвестиційна діяльність страхової компанії: проблеми та напрями активізації. Ефективна економіка. — 2018. — № 10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6640> (дата звернення: 20.09.2019).
4. Майданченко І. В. Інвестиційна діяльність страхових компаній — шлях до економічного зростання / І. В. Майданченко // Науково-технічна інформація. — 2012. — № 3. — С. 41—44.

5. Мілошевич Н.В. Інвестиційна діяльність страхових компаній в Україні / Н.В. Мілошевич // Економіка і суспільство. — 2018. — № 16. — С. 758—763.

6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 13.09.2019).

7. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <http://nfr.gov.ua> (дата звернення 13.09.2019).

8. Пікус Р. Досвід інвестиційної діяльності зарубіжних страхових компаній / Пікус Р., Нестерова Д. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. — 2014. — № 156. — С. 6—11.

9. Поплавський О. О. Аналіз інвестиційного потенціалу страхових компаній в умовах фінансової нестабільності. Ефективна економіка. — 2016. — № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5347> (дата звернення: 05.10.2019).

10. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-ХІІ зі змінами та доповненнями URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

11. Про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика: Положення від 06 липня 2018 р. № 782/32234. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0782-18#n25> (дата звернення 13.10.2019).

12. Про страхування [Електронний ресурс]: закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР зі змінами та доповненнями N 2095-VIII (2095-19) від 08.06.2017. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення: 05.10.2019).

13. Рекуненко І.І. Особливості інвестиційної діяльності страхових компаній / І.І. Рекуненко, С.В. Чорна // Економіка і суспільство. — 2017. — № 8. — С. 667—672.

14. Соловйова О. Обґрунтування інвестиційної стратегії страхової компанії в Україні / О. Соловйова // Вісник Дніпропетровського університету. Серія "Економіка". — 2011. — Вип. 5 (4). — С. 69—76.

References:

1. Insurance Europe (2017), "European insurance in Figures", available at: <https://www.insuranceeurope.eu/insurancedata> (Accessed 15 Oct 2019).

2. Vasilenko A. (2014), "Investment activity of insurance companies: strategy and priorities, Strahova sprava, vol. 3, pp. 38—46.

3. Denisenko, M. P. and Tokacheva, A. V. (2018), "Investment activity of an insurance company: problems and directions of activation", *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 10, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6640> (Accessed 20 Sept 2019).

4. Majdanchenko, I.V. (2012), "Investment activity of insurance companies is the way to economic growth", *Naukovo-tehnichna informaciya*, vol. 3, pp. 41—44.

5. Miloshevich, N.V. (2018), "Investment activity of insurance companies in Ukraine", *Ekonomika i suspilstvo*, vol. 16, pp. 758—763

6. The official site of the State Statistics Service of Ukraine (2019), available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (Accessed 13 Sept 2019).

7. The official site of National Commission for State Regulation of Financial Services Markets (2019), available at: <http://nfr.gov.ua> (Accessed 13 Sept 2019).

8. Pikus, R. and Nesterova, D. (2014), "Experience of investment activity of foreign insurance companies", *Visnik Kiyivskogo nacionalnogo universitetu imeni Tarasa Shevchenka. Ekonomika*, vol. 156, pp. 6—11.

9. Poplavskij, O. O. (2016), "Analysis of investment potential of insurance companies in conditions of financial instability", *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 12, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5347> (Accessed 05 Oct 2019).

10. The Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine "Pro investicijnu diyalnist", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (Accessed 05 Oct 2019).

11. National Commission for Regulation of Financial Services Markets (2018), "Approval of the Regulations on Mandatory Criteria and Ratios for Capital Adequacy and Solvency, Liquidity, Profitability, Asset Quality and Risk of Insurer Operations", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0782-18#n25> (Accessed 13 Oct 2019).

12. The Verkhovna Rada of Ukraine (1996), The Law of Ukraine "Pro strakhuvannya", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (Accessed 05 Oct 2019).

13. Rekuenko, I.I. and Chorna, S.V. (2017), "Features of investment activity of insurance companies", *Economy and Society*, vol. 8, pp. 667—672.

14. Solovjova, O. (2011), "Substantiation of investment strategy of insurance company in Ukraine", *Visnik Dnipropetrovskogo universitetu. Seriya "Ekonomika"*, vol. 5(4), pp. 69—76.

Стаття надійшла до редакції 28.10.2019 р.